

Sjaak Walraven is de nieuwe voorzitter NFO-kring Limburg

'Ik kan en wil het niet alleen doen'

Sjaak Walraven (43) is de nieuwe voorzitter van de NFO-kring Limburg. Dat vindt hij zelf best opmerkelijk, want Walraven is van origine geen Limburger en geen fruitteeler. Wat hij wel is; een man met passie voor het vak en met een visie op de toekomst.

Bart Bosters
adviseur communicatie Bosters
bart.bosters@grooh.nl

Al 23 jaar werkt hij bij Boomkwekerij Fleuren in Baarlo. Eerst als (assistent) bedrijfsleider op het fruitteeltbedrijf en inmiddels is hij alweer vijftien jaar verantwoordelijk voor de verkoop. Oorspronkelijk komt Walraven uit het Land van Maas en Waal. Zijn wieg stond in Beneden-Leeuwen op het fruitteeltbedrijf van zijn ouders. Na zijn opleiding aan de MAS in Tiel, die destijds nog een specifieke fruitteeltopleiding had, ging Walraven in militaire dienst. Daarna solliciteerde hij en vond een baan als assistent-bedrijfsleider bij Fleuren in Helden. "Het bedrijf van mijn vader overnemen was geen optie. Ik was pas 18 en mijn vader 65. Hij was klaar om te stoppen, maar ik niet om het over te nemen", vertelt Walraven. Hoewel het hem verbaast dat hij uiteindelijk toch in Nederland is gebleven, is hij dik tevreden met zijn werk bij Fleuren. "Ik ben gek op reizen en het buitenland heeft me altijd getrokken, maar wat ik in het buitenland zag, heeft mij ook doen realiseren dat het hier allemaal nog niet zo slecht is geregeld. Bovendien is Fleuren een internationaal opererend bedrijf en omdat 75 procent voor de export wordt geproduceerd en we in veel landen bomen verkopen, ben ik toch regelmatig op pad." Fleuren heeft 35 mensen in vaste dienst en is tevens een opleidingsbedrijf voor veel studenten; niet alleen op agrarisch vlak,

▲ Sjaak Walraven (links) bracht in augustus van dit jaar al met het hoofdbestuur een bezoek aan NFO-kring Limburg. Foto: Herman Bus, NFO

maar ook voor bijvoorbeeld administratieve vakken. "Daarnaast werken we elke zaterdag met scholieren uit de omgeving. Op die manier nemen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en geven we invulling aan een opvoedkundige taak in de gemeenschap. En iedereen krijgt de mogelijkheid zich te bewijzen. Iedereen krijgt kansen. Dat brengt vrijheid, maar ook verantwoordelijkheid. We denken in oplossingen, niet in problemen." Dat zorgt ervoor dat Walraven zijn werk nog steeds met veel plezier doet.

Voorzitterschap

Afgelopen voorjaar werd Walraven benaderd voor een bestuursfunctie binnen de NFO-kring Limburg die tegelijk de LLTB Vakgroep Fruitteelt is. "Ik werd uitgenodigd voor een gesprek en praten kan

probleem. Mijn enige voorwaarde na die week was dat er, provinciebreed, bestuurlijk draagvlak moest zijn voor mijn benoeming. Dat was in mijn ogen noodzakelijk. Ik wil een voorzitter zijn die wat bereiken kan en dat kan alleen als alle neuzen dezelfde kant op staan." Dat draagvlak bleek er te zijn.

Duurzame relaties

Verbinden en samenwerken, dat ziet Walraven als zijn belangrijkste taken als voorzitter. "Als we landelijk of in Europa wat willen voorstellen, moeten we samenwerken. De communicatie moet optimaal zijn. Dat geldt voor besturen onderling, maar zeker ook voor onze telers. Ik kan en wil het niet alleen doen en verwacht dus iets van de bestuurders van de kringen en afdelingen, maar ook van de telers zelf." En dat gaat volgens hem niet alleen op binnen het eigen vakgebied. "Fruittelers en boomkwekers bijvoorbeeld hebben elkaar nodig. Problemen zijn vaak van ons allebei. We moeten bruggen slaan." Maar verdeeldheid speelt de sector parten, merkt Walraven. "Teeltechnisch zijn we heel sterk, de top van Europa. Maar afzettechnisch zijn we zwak. Ik kom in landen waar ze wat de teelt betreft veel minder ver zijn dan wij, maar waar ondernemers netto toch meer overhouden. We moeten niet te klein denken en niet op korte termijn. We moeten werken aan duurzame relaties in de afzet."

En dat begint volgens de voorzitter op het eigen bedrijf. "Fruittelers moeten iets minder bezig zijn met fruit telen en wat meer met ondernemen. Die omschakeling moeten we straks sowieso maken." Walraven doelt op de ontwikkeling van de bedrijfsopvolging die in Limburg wat meer urgent is dan in de rest van Nederland. "We kennen natuurlijk de problemen met de woelratten, het bacterievuur en het ontsmetten van zandgronden, die hebben

'Fruittelers moeten iets minder bezig zijn met fruit telen en wat meer met ondernemen'

natuurlijk mijn aandacht, maar ik wil ook graag naar een groter plaatje kijken. Vooral in Zuid-Limburg zien we dat veel bedrijven moeite hebben met de bedrijfsopvolging. Ik vermoed dat het aantal hectare fruitteelt in Limburg niet zal afnemen en ik denk dat het voor nieuwkomers financieel niet mogelijk is om zo'n bedrijf over te nemen. Dat betekent dat bedrijven opgaan in grotere bedrijven, wat ook weer kansen biedt voor collega's. Telers worden dan managers. Sinds lange tijd zien we weer meer studenten kiezen voor een opleiding in de fruitteelt. Dat zijn de bedrijfsleiders van de toekomst die het mogelijk maken dat ondernemers hun aandacht kunnen focussen op de kansen in de markt."

Sjaak Walraven; een man met passie voor het vak en met een visie op de toekomst. Foto: Maartje van Berkel

natuurlijk altijd. Het ging om een bestuursfunctie. Later bleek het om het voorzitterschap te gaan." De vakgroep en kring zagen in hem iemand die voor een groep kon staan. Iemand die het woord durft te nemen, maar ook iemand die mede door de reizen die hij maakt goed op de hoogte is van wat er speelt in de wereld. Zowel op het gebied van boomkweken, als op het gebied van de fruitteelt én daar ook de nodige (inter)nationale contacten aan overhield.

Walraven: "Ik was aanvankelijk vereerd, maar ook verbaasd over het aanbod. Op de keper beschouwd, was ik geen fruitteeler, van origine geen Limburger en had ik zelfs geen bestuurlijke ervaring. Ik heb een week bedenktijd gevraagd. In die week heb ik met Han Fleuren overlegd of het te combineren was met mijn werk en dat bleek geen

Cerisa

Sjaak Walraven is mede-initiatiefnemer en ambassadeur van het kersenmerk Cerisa. Cerisakwekers Rob Janssen en Willie Bouwmans kweken naar eigen zeggen 'de allerbeste kersen in het topsegment van de markt'. Via het kersenmerk brengt het trio de kers als exclusief nicheproduct vooral onder de aandacht van de gastronomie. Ieder jaar bepaalt Cerisa Nederland hoeveel kg Cerisa kersen er dat jaar op de markt komt. Dit is de zogenoemde Limited Edition. Voor 2013 was dat bijvoorbeeld 4.000 kg. Sinds kort is de Cerisa ook buiten het seizoen, gewekt, te krijgen. Kijk voor meer informatie op de Facebookpagina van Cerisa of op www.cerisa.nl.

Eilandjes

Want ook in dat opzicht vindt Walraven dat fruittelers iets te veel op eilandjes leven. "Houden we wel genoeg rekening met wat de klant wil? We zijn vooral bezig met kilo's produceren, terwijl we misschien ook eens moeten kijken naar iets anders dan een appel en peer. De kiwibes bijvoorbeeld. Nieuwe producten dus of oude een tweede kans geven zoals met de blauwe bes is gebeurd. Bij kersen en pruimen liggen ook nog voldoende mogelijkheden." Maar deze initiatieven kunnen pas slagen als de onderlinge communicatie en samenwerking op orde zijn. Daarvan is Walraven overtuigd. "Dat heeft alles en niets te maken met teelt. Misschien niets met de beste appel of peer, maar alles met veilig stellen van je eigen toekomst. Communicatie is nodig om elkaar te snappen en begrip is nodig voor een vruchtbare samenwerking."